

**Nasjonalparkstyret
for Reinheimen**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk Fjellsenter,
Brubakken 2, 2686 Lom
Norsk Tindesenter
Havnegata 2, 6300 Åndalsnes

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 61 26 62 04
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/reinheimen>

Hans Sæther
Nordre Dalain 67
2690 SKJÅK

Saksbehandler Kristine Sørleie

Vår ref. 2020/13187-8 432.3

Dykkar ref.

Dato 28.03.2022

Delegert sak - dispensasjon - Reinheimen NP - motorferdsel - 2022 - snødekt mark - Billingen - Storvatnet - Hans Sæther

Delegert vedtak

Med heimel i naturmangfaldlova § 48, og verneforskrift for Reinheimen nasjonalpark § 3, pkt. 1.3.g) får Hans Sæther dispensasjon til følgjande:

1. Plassering av ny garnkasse ved Storvatnet. Garnkassa skal nyttast for å lagre utstyr til bruk under fiskesesongen.

Dispensasjon til plassering av ny garnkasse er gjeve med følgjande vilkår:

- Garnkassa skal ikkje overstige 1m3. Høgda skal vera inntil 0,8 m. Kassa skal ha ei mørk gråbrun farge.
- Garnkassa skal plasserast inntil eksisterande garnkasser/båtar for å samle installasjonar i området, eller inntil naturlege forhøgningar, slik at den blir minst mogleg eksponert / skjemmaende i landskapet.
- Garnkassa skal merkast tydeleg med eigars namn, og ved utplassering skal det sendast bilete og GPS- koordinat til nasjonalparkforvaltninga og grunneigar Skjåk Almanning.
- Dersom garnkassa ikkje lenger er i bruk, skal den fjernast frå verneområdet. Nasjonalparkstyret for Reinheimen kan be om at garnkassa/båten vert fjerna frå verneområdet.

SNO-Reinheimen vil kontrollere at tiltaka er gjennomført i samsvar med vedtaket. Dispensasjon gjeld i høve verneforskrifta. Det vert gjort merksam på at plassering av ny garnkasse må avklarast med Skjåk kommune og med grunneigar.

2. Bruk av snøscooter til Storvatnet for transport av garnkasse.

Dispensasjonen til motorferdsel er gjeve med følgjande vilkår:

- Dispensasjon gjeld 1 tur, innan 10.april 2022.
- Det skal nyttast leigekøyrar godkjend av Skjåk kommune, eller samordne transporten med Skjåk Almanning dersom det er praktisk mogleg.
- Køyretrasé: Billingen – aust for Føysa - gjennom Dør til Storvatnet. Retur same veg.
- Køyringa skal skje skånsamt av omsyn til dyreliv, naturmiljø og friluftsliv. Ta spesielt omsyn til villrein og rovfugl.
- Dispensasjon skal takast med under transport, for framvising ved eventuell kontroll.

- Seinast dagen før snøscootertransporten skal SNO v/ Per Olav Haugen varslast på mobilnr.: 970 57 213.
- Vedlagt køyrebok skal fyllast ut på førehand og vere med køyretøyet under transporten. Utfylt køyrerapport skal sendast nasjonalparkforvaltninga innan 05.06.2022.

Ved bruk av leigekøyrar treng ikkje kommunen særskild behandling, jf. rammer for leigekøyrarløyve gjeve av Skjåk kommune.

Klage

Vedtaket kan klagast inn for Miljødirektoratet av partar i saka eller andre som har rettsleg klageinteresse med ein frist på 3 veker jf. forvaltningslova § 28. Ei eventuell klage skal rettast til Miljødirektoratet, men sendast til Nasjonalparkstyret for Reinheimen.

Saksopplysningar

Dokumenter i saka

- Søknad frå Hans Sæther, e-post 16.02.21
- Løyve til plassering av garnkasse, Skjåk Almenning 17.02.21
- Delegert vedtak, 16.02.2021 – dispensasjon til plassering og utkøyring av garnkasse.
- Søknad om ny frist, e-post frå Hans Sæther 25.03.22

Søknaden

Hans Sæther søkte om plassering og utkøyring av ny garnkasse ved Storvatnet i Reinheimen nasjonalparki 2021. Tiltaket vart av ulike grunnar ikkje gjennomført i 2021, og Sæther søker no om å gjennomføre utkøyringa før påska 2022, i veke 13 eller 14.

Heimelsgrunnlag

Delegering

I medhald av vedtekter for Reinheimen nasjonalparkstyre punkt 6.2, jf. naturmangfaldlova § 62 andre ledd tredje punktum, har nasjonalparkstyret for Reinheimen i styremøte 14.03.2016, sak 5/16, gjort vedtak om å delegere handsaming av einskilde saker til nasjonalparkforvaltaren, slik som i denne saka. Vedtaket gjev nasjonalparkforvaltarane i Reinheimen myndigheit til å treffe vedtak i saker av kurant karakter.

Med saker av kurant karakter meiner ein følgjande:

- Saker etter dei spesifiserte dispensasjonsføresegnene i verneforskriftene om ferdsel og motorferdsel.
- Saker etter andre spesifiserte dispensasjonsføresegner i verneforskriftene og etter naturmangfaldlova § 48 der:
 - a) Det dreier seg om fornying av dispensasjon gjeve av styret eller arbeidsutvalet, og føresetnadene er tilnærma uendra.
 - b) Det føreligg etablert forvaltningspraksis frå saker handsama av styret/AU i tilsvarande sak.
 - c) Forvaltingsplanen gjev eintydige føringar for utfallet.

Søknaden er vurdert i samsvar med:

Forskrift for Reinheimen nasjonalpark, 24.11.2006

Forvaltningsplan for Reinheimen, 2010

Naturmangfaldlova, 2009

Verneforskrift – verneformål

Formålet med Reinheimen nasjonalpark er å ta vare på eit stort samanhengande og villmarksprega fjellområde, der leveområde til villreinstammen i Reinheimen-Breheimen nord, er sentralt i verneføremålet. Verneverdiane er også knytt til eit høg fjellsøkosystem med eit eigenarta og variert biologisk mangfald.

Reinheimen nasjonalpark er verna mot inngrep av alle slag, jf. Verneforskrift § 3 pkt. 1.1, herunder anlegg og andre varige eller mellombelse innretningar.

Nasjonalparkstyret kan etter verneforskrifta § 3 pkt. 1.3, gje dispensasjon til g) *Oppsetting av kasser for utstyr og proviant ved fiskevatn i Skjåk allmenning*

All motorisert ferdsel er i utgangspunktet forbode i Reinheimen nasjonalpark. I verneforskrifta for Reinheimen nasjonalpark er ikkje utkøyring av garnkasser spesifisert i vernereglane, og søknaden om motorisert ferdsel må derfor vurderast som unntak frå vernereglane, og behandlast som dispensasjon etter naturmangfaldlova § 48: « ..*det kan gjevast dispensasjon dersom det ikkje strider mot vernevedtakets formål og det ikkje kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlege samfunnsinteresser gjør det nødvendig.*»

Forvaltningsplan

Forvaltningsplanen for Reinheimen utdjuar vernereglane. I forvaltningsplan s. 39 står følgjande om garnkasser: «**Garnkasser § 3, pkt 1.3 g.**

Etter søknad er garnkasser tillate sett opp i Skjåk allmenning. Det gjeld følgjande reglar for utforming og bruk:

Kasser for utstyr og proviant skal ikkje overstige 1 m³. Største høgde skal ikkje overstige 0,8 m. Kasser for utstyr og proviant skal plasserast minst mogleg skjemmaende og framtreddande i terrenget. Kassene skal plasserast inntil naturleg forhøgdingar som t.d. fjellknauser, større steinblokker og liknande. Synlege flater skaltildekkjast med naturlege materialar i området.

Fleire kasser må ikkje koplust saman når formålet er å skape bueiningar

Garnkasser skal registrerast hjå forvaltningsstyresmakta som skal føre kartotek over plasseringa av dei.»

Motorisert ferdsel er særleg konfliktfylt fordi verneområda skal vera skjerma for unødig støy og uro. Transportar skal ha eit klart nytteføremål. Motorisert ferdsel skal haldast på eit nødvendig minimum. Vidare står det at motorferdsel i samband med bruk av beltegåande køyretøy på snødekt mark til ulike formål, i regelen skal skje ved bruk av leigekøyrar (jf Nasjonal forskrift om motorisert ferdsel i utmark og på islagte vassdrag § 5 a.).

For å sikre fleksibilitet og å unngå unødig behandling av søknader, skal løyve gjevast for ein aktuell periode. For kjende, faste transportformål kan det gjevast løyve for inntil 5 år med avgrensing i tal på turar/sesong. Turar på vinterføre skal normalt avgrensast til 1 – 5 turar, og køyring etter 20.april, ev. 3.påsekdrag om den er seinare, skal ikkje skje.

Naturmangfaldlova

I medhald av nml § 7, skal søknaden vurderast etter dei miljørettslege prinsippa i nml §§ 8-12, og presedensverknad.

Vurdering

Garnkasse

Storvatnet er eit godt garnfiskevatn på 1495 moh, nord for Billingen, og går over i Lesja kommune. Skjåk allmenning leiger ut både hytta Storvassbua og båt på austsida av Storvatnet. SNO har i verneområdeloggen registrert 4 garnkasser ved Storvatnet. Den nye kassa skal i følgje søknaden plasserast inntil ein stor stein på ein haug (1.544 m.o.h.) om lag 150 meter nord for Storvassbu.

Etter verneforskrifta for Reinheimen nasjonalpark, § 3, pkt. 3.2, a), er det opna for fiske i verneområdet, og all ferdsel skal skje omsynsfullt og varsamt slik at det ikkje skjer skade på landskap, naturmiljø eller kulturminne.

Verneforskrifta har teke høgde for at det kan vera behov for å plassere nye garnkassar og fiskebåtar ved fiskevatn innafor Skjåk Almenning. Bruken av området gjennom generasjonar har vore med og gjeve føringar for kva det kan gjevast løyve til.

Gjennom forvaltningsplanprosessen er det gjort ei avklaring om at det kan gjevast dispensasjon til oppsetting av nye garnkasser for lagring av utstyr og proviant, avgrensa til fiskevatn på grunneigedommen til Skjåk Almenning. Omfanget er derfor relativt oversiktleg, og behovet er avgrensa til fiskevatn der dette har vore ein tradisjon før vernet vart oppretta. Merking av kassane med namn, og informasjon om GPS-koordinatar for plasseringa er samanfallande interesse både for nasjonalparkforvaltning og grunneigar, og det vil gjere det enklare å følgje opp for å hindre at kassar som ikkje vert brukt i samband med fiske, vert liggjande og forfalle. Både grunneigar og nasjonalparkstyret må kunne krevje at ubrukte garnkasser vert fjerna frå verneområdet.

Ved plassering av nye kassar må det krevjast at garnkassene vert plassert inntil eksisterande garnkasser/båtar for å samle installasjonar i eit elles ope og sårbart terreng. Når det gjeld omsynet til villrein så vil ikkje tiltaket vera i konflikt med villrein, og bruken er knytt til fiske som før. Kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfaldlova(nml) § 8, er tilstrekkeleg, og det er ikkje nødvendig å ta i bruk nml § 9, «føre-var-prinsippet».

Belastninga for verneverdiane synest å vera akseptable i dette tilfelle, jf. Nml §§10 og 12. Vilkår vil avbøte på eventuelle ulemper for verneverdiane. Tiltaket strider ikkje mot verneføremålet eller påverkar verneverdiane nemneverdig.

Motorferdsel

Søklar har eit akseptert behov for transport som det kan gjevast dispensasjon til etter vernereglane. Verneverdiane i Ottadalen landskapsvernområde er i stor grad knytt til naturverdiar. Motorferdsel kan virke negativt på fauna i ein sårbar fase som kalving/hekking. Rovfugl og villrein er særleg utsett. I tillegg er støy frå motorisert ferdsel generende på friluftslivet. I Forvaltningsplan for Reinheimen er forholdet til å gi dispensasjon ikkje diskutert spesielt, men det blir understreka at motorferdsel kan vera særleg konfliktfylt fordi nasjonalparken og landskapsvernområda skal vera skjerma for unødige støy og uro, og at

motorferdsel skal ha eit klårt nytteføremål. I verneområda er det ei målsetting om å halde motorisert ferdsel på eit minimum.

At motorferdsel for utkøyring av nye garnkasser ikkje er spesifisert i vernereglane kan virke som ei forgløyming. I dei tilfelle det er kurant å gje dispensasjon til nye kasser, vil det vera akseptert å nytte snøscooter som transportmiddel for utkøyring.

Vurdering etter naturmangfaldlova §§ 8-12:

Det er allment kjent kunnskap at motorferdsel kan virke forstyrrande på dyreliv. Køyretraseen frå Billingen til Flatvatnet gjennom Tordalen går i eit område med ein sårbar rovfugllokalitet. (*Høitomt, G. & J. Opheim 2018. REINHEIMEN NASJONALPARK (med tilliggende verneområder) - Sårbarhetsvurdering rovfugl/våtmarksfugl 2017. Kistefoss Skogtjenester, Rapport nr. 6 2018.*) Lokaliteten er spesielt sårbar i perioden 01. februar til 15. juli. Traseen gjennom Tordalen er konfliktfylt, men den er på ei anna side utfordrande å legge om kvistaløypa til Torsbu. Det er særleg skiutfart knytt til påska som er uheldig, og som kan vera orsak til at rovfugllokaliteten er mindre brukt. Av omsyn til sårbare fuglelokalitetar i området er det viktig at køyretraseen blir lagt lenger aust, opp frå Billingen på austsida av Føysa, innover og gjennom Dør til Storvatnet.

Køyretraseen ligg også i leveområdet for villrein, men tidleg på vinteren beiter vanlegvis store delar av villreinstammen i området søraust mot Liafjellet. Området innover frå Billingen er hovudsakleg nytta av villrein på sommarbeite, så transporten kjem ikkje i direkte i konflikt med villrein på vinteren. Det er likevel viktig at snøscooterførar i forkant av køyringa tek kontakt med SNO for å skaffe seg informasjon om dyrelivet i forhold til planlagt køyrerute. Kunnskapsgrunnlaget (§ 8) er godt dokumentert gjennom artsdatabasar og rapportar. Det er god oversikt over kva som kan påverke landskap, økosystem, naturtypar og artar. Dersom ein observerer rovfugl eller andre sårbare viltartar, er det viktig å halde god avstand for å unngå unødige forstyring. Det er ikkje nødvendig å nytte føre-var-prinsippet i NML § 9, i dette tilfelle.

§ 10 Økosystemtilnærming og samla belastning

Prinsippet skal sikre ei heilskapleg vurdering av tiltaket, og kva belastning økosystemet vert utsett for. Dette inneber at tiltaket ikkje skal sjåast isolert, men vurderast saman med den totale miljøbelastninga av andre aktivitetar og tiltak i verneområdet. Verknaden av snøscootertransporten i området er vanskeleg å måle, da ein tur for utkøyring av ein båt isolert sett er ein bagatell. Det er den samla belastning av alle transportar over tid som i større grad kan påverke sårbare artar i bruken av områda. Snøscooter er akseptert som transportmetode, og skal gjennomførast med leigekøyrar. For å minimere transporten i området kan utkøyring av garnkassa samordnast med Skjåk Almenning, som også har dispensasjon for varetransport med snøscooter til si hytte ved Storvatnet. Belastninga for verneområdet er forbigåande og akseptable. Vilkår vil avbøte på eventuelle ulemper for verneverdiane.

§ 12 Miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetode: Bruk av snøscooter er ein føremålstenleg metode for å løyse transportbehovet i dette tilfelle. Det er etablert forvaltningspraksis i tilsvarende saker, og den totale belastninga ved transporten er akseptabel så lenge det vert teke omsyn til naturmiljøet.

Med helsing

Kristine Sørli
nasjonalparkforvaltar

Etter våre rutinar er dette brevet godkjent og sendt utan underskrift

Kopi til:
Statens naturoppsyn v/Thomas Rødstøl
Skjåk Almenning
Reinheimen-Breheimen villreinutval v/Knut Granum
Mari Melbø Rødstøl
Skjåk kommune
Statens Naturoppsyn v/Per Olav Haugen
Statsforvalteren i Innlandet

Vedlegg: Køyrebok